



SEL KOMMUNE

ØKONOMISK ÅRSBERETNING

31.12.2017



Innholdsfortegnelse

Krav til årsberetning.....	2
Driftsregnskap.....	2
Resultat	5
Oppsummering regnskapsresultat.....	5
Budsjett som styringsverktøy	6
Rammeområdene:.....	6
Økonomisk analyse Hovedoversikt Drift.....	7
Driftsinntekter.....	7
Driftsutgifter	8
Finanstransaksjoner	9
Interne finanstransaksjoner	10
Investeringsregnskapet.....	10
Budsjettavvik investeringer.....	11
Balansen.....	12
Eiendeler	12
Egenkapital.....	12
Gjeld	13
Arbeidskapital og likviditet.....	14
Internkontroll	15
Interkommunalt samarbeid	16
Likestilling.....	16
Heltidskultur	17
Likebehandling.....	17
Sykefravær.....	17
Etiske retningslinjer.....	18
HMS.....	18
Universell utforming	18

Krav til årsberetning

I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning og GKRS (God Kommunal Regnskapsskikk) nr. 6 skal rådmannen utarbeide årsberetning og fremme denne for formannskapet eller annet organ etter kommunestyrets bestemmelse.

Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet legges fram. Årsberetningen er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet det siste året. Det skal redegjøres for kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling. Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet.

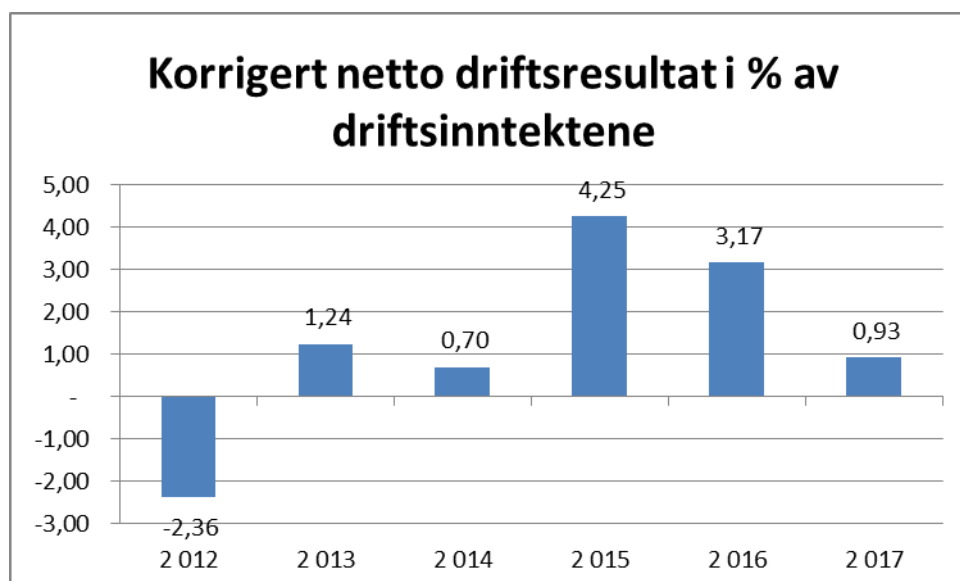
Driftsregnskap

Økonomiske handlingsregler i Sel

I 2013 vedtok kommunestyret i sak 42/13 økonomiske handlingsregler for overordna økonomisk styring i Sel. Ved valg av nøkkeltall ble det lagt vekt på at de skal være lette å forstå og enkle å benytte i den praktiske økonomistyringen av kommunen. For å oppnå dette er det viktig at de økonomiske nøkkeltallene ikke er for mange, eller for kompliserte å beregne. Valg av nøkkeltall bør også gjøres på bakgrunn av det som SSB, KMD, KS, Fylkesmannen og presse bruker. Handlingsregel 1, korrigert netto driftsresultat, ble i forbindelse med budsjettbehandlingen i 2016 redusert til 1,75%. Dette ble gjort i tråd med anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg.

1. Korrigert netto driftsresultat skal over tid være 1,75 % av driftsinntektene.
2. Disposisjonsfond skal over tid være 10 % av driftsinntektene.
3. Netto lånegjeld skal over tid ikke overstige 70 % av driftsinntektene.

Handlingsregel 1



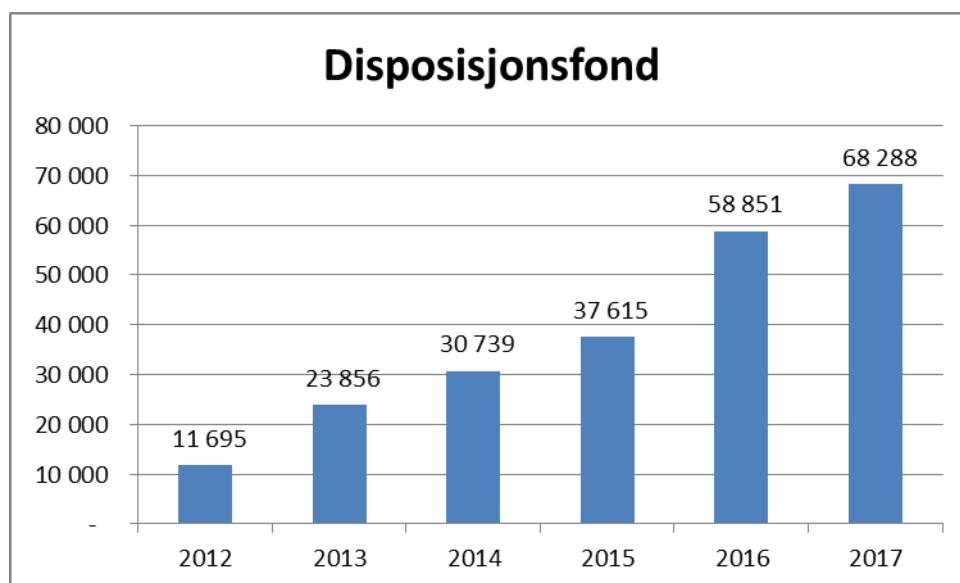
Korrigert netto driftsresultat utgjør 0,93 % av driftsinntektene.

Resultatet for 2017 er betraktelig svakere enn 2015 og 2016.

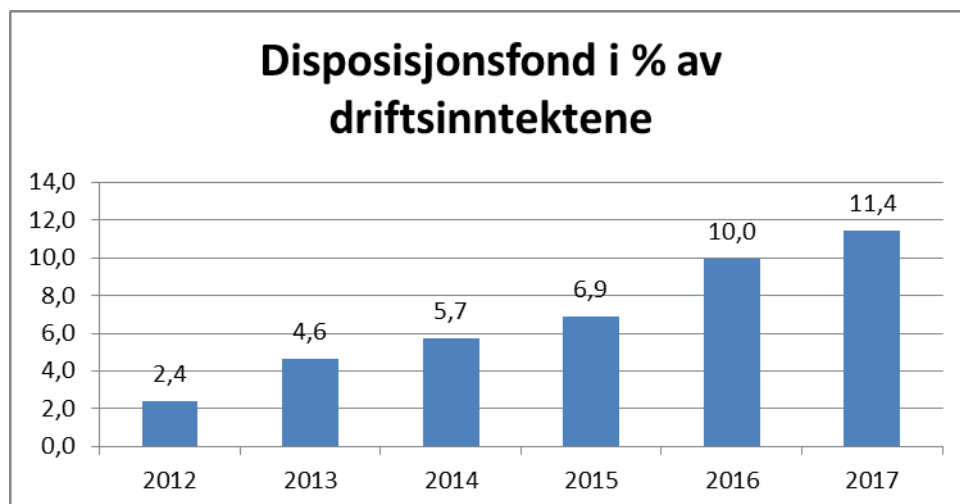
Etter pliktige og vedtatte avsetninger og hensyntatt netto premieavvik, er regnskapet gjort opp med et korrigert netto driftsresultat tilsvarende 5,6 mill. kroner.

Netto driftsresultat viser resultat etter finansposter. Dette er det mest brukte nøkkeltallet i kommunal økonomi, og det måler om kommunens drift går i balanse, dvs. forholdet mellom inntektene og utgiftene. Det anbefales generelt at kommunene bør ha et netto driftsresultat i regnskapet på minimum 1,75 % av driftsinntektene. Driftsregnskapet er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på 8,3 mill. kroner. Dette utgjør 1,4 % av driftsinntektene.

Handlingsregel 2



Av disposisjonsfond på 68,3 mill. utgjør pensjonsfondet 20,9 mill. pr. 31.12.17.

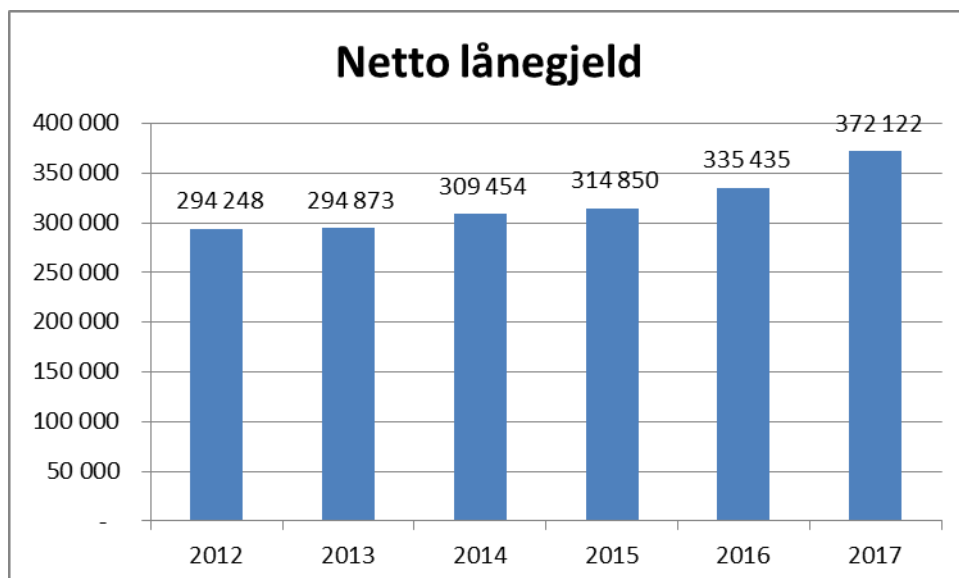


Disposisjonsfond utgjør 11,4 % av driftsinntektene pr. 31.12.17.

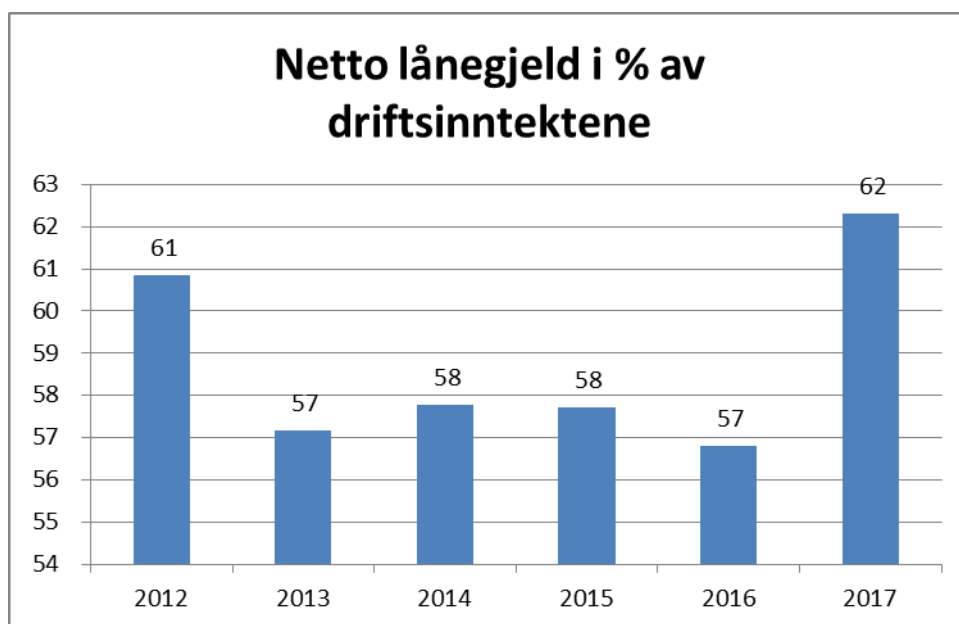
Handlingsregel nr. 3

Netto lånegjeld skal over tid ikke overstige 70 % av driftsinntektene.

Definisjon av netto lånegjeld er langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler.



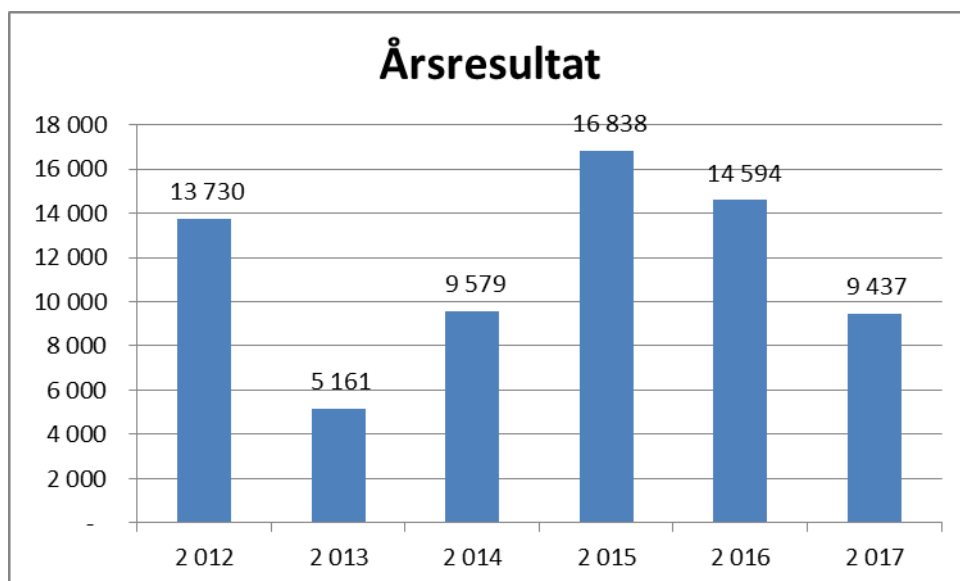
Utvikling i lånegjeld



Netto lånegjeld utgjør 62% av driftsinntektene.

Utregning av dette nøkkeltallet er endret fra tidligere år med at Utlån til Eidefoss AS er trukket ut. Dette for og lettere å sammenstille mot nasjonale tall.

Resultat



Oppsummering regnskapsresultat

Årets regnskapsresultat fremkommer i hovedsak som følge av stor tilbakeføring av overskudd fra KLP og mindre reguleringspremie pensjon som følge av lavt trygde- og lønnsoppgjør. Skatteinngangen, integreringstilskudd og renteutgiften bidrar også til et positivt regnskapsresultat.

Budsjett som styringsverktøy

Virksomhetene er gitt bevilgning med netto tildelt ramme innenfor de ulike rammeområdene.

Det er krav om at virksomhetene justerer netto budsjett løpende gjennom året.

Virksomhetene rapporterer selv utfyllende avvik som en del av årsmeldingen.

Rådmannen rapporterer økonomisk hovedoversikt til formannskapet pr. mars, mai, oktober og november. Rapportering til kommunestyret blir gjort pr. tertial. Dersom virksomhetene fremmer vesentlige avvik i forbindelse med rapportering, blir dette kommentert i tertialrapport og fremmes som egen sak i etterkant.

Rammeområdene:

	Regnskap Buds (endr.)		Budsjett 2017	Regnskap 2016
	2017	2017		
Rammeområde 1	58 580	58 770	59 945	53 819
Rammeområde 2	117 558	115 055	113 028	108 981
Rammeområde 3	156 829	154 625	151 874	144 052
Rammeområde 4	49 666	46 224	45 825	47 824

Rammeområde 1 Stab, næring, NAV, kirke og andre interkommunale samarbeid viser et mindreforbruk med 0,2 mill. kroner. Hovedårsaken til dette er merutgifter knyttet til økonomisk sosialhjelp og juridisk bistand, reduserte utgifter knyttet til forsikringer, porto og gebyrer. I tillegg er det merinntekter knyttet til refusjoner og overføringer fra private, kommuner og fylkeskommuner.

Rammeområde 2 Oppvekst og kultur har et merforbruk på 2,5 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak merforbruk til lønnsutgifter med 1,8 mill. kroner, kjøp av konsulenttjenester og kjøp fra kommuner med 0,7 mill. kroner.

Rammeområde 3 Helse og omsorg har et merforbruk på ca. 2,2 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak merforbruk til lønnsutgifter.

Rammeområde 4 Teknisk, plan og eiendom viser et merforbruk med ca. 3,4 mill. kroner. Hovedårsaken til dette er merutgifter knyttet til håndtering av næringsslam med 0,5 mill. kroner, utgifter til kommunale veier 1,8 mill. kroner, merutgifter knyttet til selvkostområde for avløp med 1 mill. kroner, som ikke har dekning fra fondsreserver. Dette vil være et fremførbart underskudd som senere blir dekt inn gjennom gebyrer. I tillegg er det merutgifter knyttet til utbedringer etter brann- og el-tilsyn.

Økonomisk analyse Hovedoversikt Drift

Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter ble 597,3 mill. kroner. Dette er en økning med 6,1 mill. eller 1 % fra 2016 og 26 mill. kroner høyere enn justert budsjett for 2017.

Brukerbetalinger ble 16,6 mill. kroner, en reduksjon med 0,9 mill. kroner eller 4,9 % fra 2016. Inntekten ble 0,2 mill. kroner høyere enn justert budsjett for 2017. Dette skyldes i hovedsak økte inntekter knyttet til oppholdsbetaling institusjon med 0,4 mill. kroner og redusert inntekter for oppholdsbetaling SFO med 0,2 mill. kroner.

Andre salgs og leieinntekter ble 59,1 mill. kroner, en økning på 2,5 mill. kroner eller 4,5 % fra 2016. Inntekten ble 1,1 mill. kroner høyere enn justert budsjett for 2017.

Dette skyldes i hovedsak økte gebyr- og billettinntekter knyttet til kultur og salg av mat til beboere i institusjon.

Overføring med krav til motytelse ble 122 mill. kroner, en reduksjon med 10,8 mill. kroner eller -8,1 % fra 2016. Inntekten ble 17,8 mill. høyere enn justert budsjett for 2017. I hovedsak skyldes dette momskompensasjon med kr. 4 mill. kroner, og refusjon syke- og fødselspenger med 5,4 mill. kroner, refusjon fra staten med kr. 6,5 mill. og refusjon fra andre fylkeskommuner og kommuner med 2 mill. kroner.

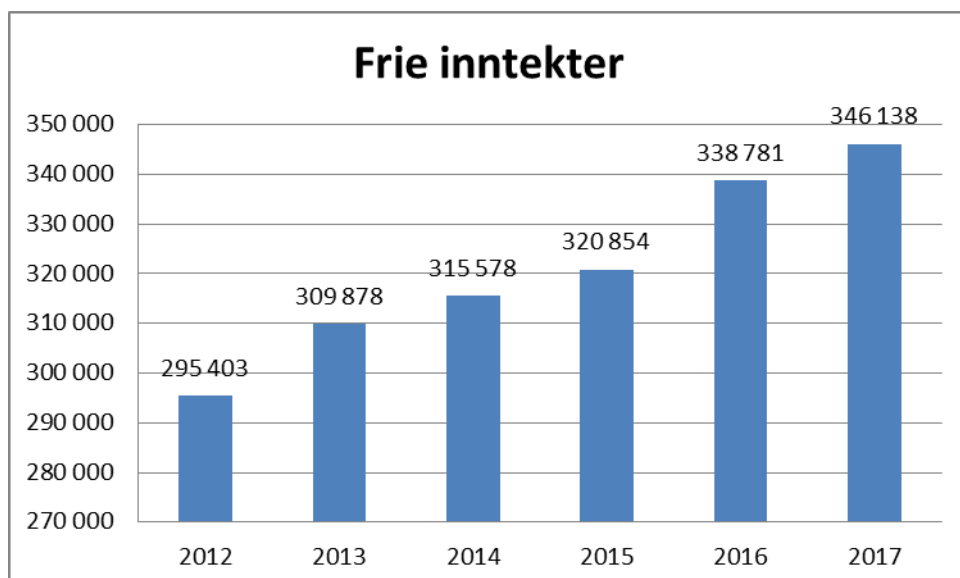
Andre statlige overføringer ble 28,4 mill. kroner, en økning med 4,0 mill. kroner eller 16,6 % fra 2016. Inntekten ble 2,3 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Økningen fra 2017 skyldes i hovedsak økt integreringstilskudd med 3,1 mill. kroner og reduksjon i rentekompensasjonsordningen med 0,7 mill.

Frie inntekter av skatt og rammetilskudd ble 345,9 mill. kroner, en økning på 7,4 mill. kroner eller 2,2 % fra 2016. Inntekten ble 2,9 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Dette skyldes i hovedsak en bedre skatteinngang enn kalkylene i statsbudsjettet. Merinntekt knyttet til inntektsutjevning utgjør 3,5 mill. kroner.

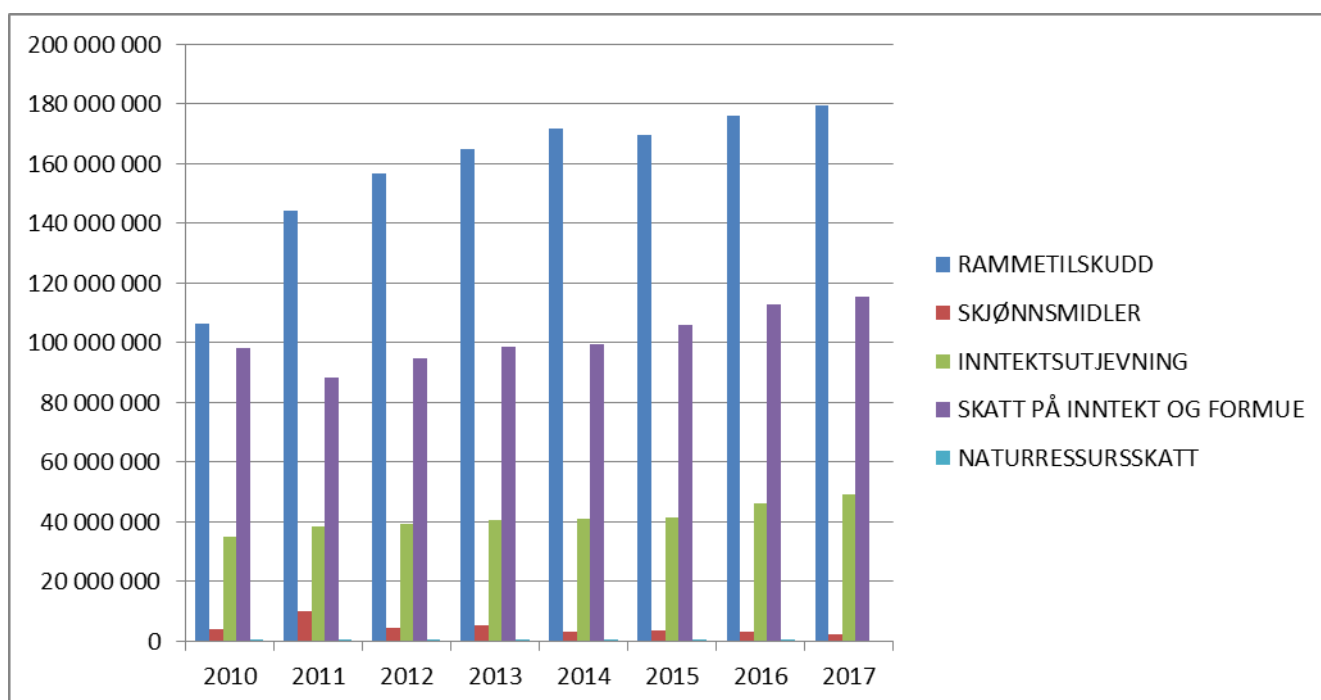
Skatt på inntekt og formue ble 115,4 mill. kroner, en økning med 2,5 mill. kroner eller 2,2 % fra 2016. Inntekten ble 0,7 mill. kroner lavere enn justert budsjett.

Total skatteinngang pr. innbygger i alle landets kommuner ble 29.779 kroner i 2017 mot 28.733 kroner i 2016. For Sel ble beløpet 19.545 kroner pr. innbygger mot 19.062 kroner i 2016 pr. Skatteinngangen i Sel utgjør 65,6 % av landsgjennomsnittet. Inntektsutjevningen utgjør 49,1 mill. kroner og er en økning med 2,7 mill. kroner fra 2016. Skatt og netto skatteutjevning utgjør 93,5 % av landsgjennomsnittet.

Eiendomsskatt ble 22,4 mill. kroner, en økning med 2,2 mill. kroner eller 11 % fra 2016. Inntekten ble 0,2 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Hovedårsaken til dette er økt eiendomsskatt som følge av at skatteetatens likningsgrunnlag på boliger har økt.



Sum frie inntekter



Sammensetning av frie inntekter

Driftsutgifter

Samlede driftsutgifter var 592,4 mill. kroner. Dette er en økning på 16,7 mill. kroner eller 2,9 % fra 2016 og 17,1 millioner høyere enn justert budsjett.

Lønnsutgifter ble 334,9 mill. kroner, og økte med 17,7 mill. kroner eller 5,6 % fra 2016.

Utgiften ble 3,4 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Budsjettavviket er i hovedsak

sammensatt med merforbruk av fastlønn og ekstrahjelp med henholdsvis 1,8 mill. kroner og 1,6 mill. kroner.

Det er også ført kjøp av vikarbyrå innenfor pleie og omsorg for 0,8 mill. kroner. Dette er utgiftsført på kjøp av varer og tjenester og blir således ikke beregnet som en lønnsutgift.

Sosiale utgifter ble 59,7 mill. kroner, og økte med 1,7 mill. kroner eller 3 % fra 2016.

Utgiften ble 12 mill. lavere enn justert budsjett. Tilbakeført overskudd fra KLP har redusert pensjonspremien med 5,5 mill. mot 5,7 mill. i 2016. Utover dette, ble pensjonspremien lavere enn beregnet som følge av lønns- og trygdeoppgjøret.

Kjøp av varer og tjenester ble 101,2 mill. kroner, en reduksjon med 10,4 mill. kroner eller -9,3 % fra 2016. Utgiften ble 10,7 mill. kroner høyere enn budsjett. Hovedårsaken til budsjettavviket er regnskapsmessige belastninger for husleie til kulturhuset og interne fordelinger av utgifter til IKT med ca. 5 mill. kroner. Dette er ikke reelt et merforbruk, men et budsjettavvik mot andre poster. Budsjettert beløp for husleie til kulturhuset er lagt inn i kategori kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, og føringer til IKT knytter seg mot interne fordelinger.

Kjøp av konsulenttenester og juridisk bistand har et budsjettavvik med 2 mill. kroner. Deler av denne utgiften har finansiering gjennom bruk av fondsmidler, og må sees i sammenheng med dette. Videre er det merutgift med 1,3 mill. kroner knyttet til snøbrøytingsavtaler og 2 mill. kroner knyttet til vedlikehold av ledningsnett og byggtjenester inkl. materialutgifter.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon ble 32 mill. kroner, en økning med 0,4 mill. kroner eller 1 % fra 2016. Regnskapet avviker med 1,1 mill. kroner i mindreforbruk fra justert budsjett. Hovedårsaken til budsjettavviket er mindretgift til andre samarbeidende kommuner.

Overføringer ble 47,2 mill. kroner, en økning med 3,8 mill. kroner eller 8,9 % fra 2016. Utgiften ble 19,7 mill. kroner høyere enn justert budsjett. Hovedårsaken til budsjettavviket er merverdiavgift med 4,1 mill. kroner, budsjettpost for reserverte bevilgninger, som det ikke skal knyttes regnskap til og overføring til private, som i hovedsak er videreførte billettinntekter med 1,2 mill. kroner. Det merforbruk knyttet til utbetaling av økonomisk sosialhjelp med 1,3 mill. kroner.

Finanstransaksjoner

Finansinntekter ble 6,3 mill. kroner, som er en reduksjon med 3,9 mill. kroner eller 38 % fra 2016. Utbytte og renteinntekter ble 5,5 mill. kroner, og er en reduksjon på 3,9 mill. kroner i forhold til 2016, og 0,1 mill. lavere enn budsjettert beløp i 2017.

Sel kommune mottok 2,5 mill. kroner i utbytte og 0,7 mill. kroner i renter fra Eidefoss AS.

Dette er en reduksjon på 3,7 mill. kroner i forhold til 2016.

Finansutgifter ble 25,6 mill. kroner, og er en økning med 1,5 mill. kroner eller 6,1 % fra 2016, og 1,5 mill. kroner lavere enn justert budsjett.

Avdragsutgiftene var på 16,7 mill. kroner, en økning på 1,3 mill. kroner fra 2016 eller 8,5 %.

Det er ikke differanse mellom budsjettert og regnskapsført beløp. Bokførte avdragsutgifter er innenfor grensen for minste tillatte avdrag i henhold til kommunelovens §50 nr. 7.

Renteutgiftene ble 8,8 mill. kroner og er på samme nivå som i 2016. Utgiften ble 1,5 mill. kroner lavere enn justert budsjett.

Interne finanstransaksjoner

Bruk av disposisjonsfond var budsjettert med 11,9 mill. kroner og regnskapsmessig bruk er 12,2 mill. kroner. Avsetning til disposisjonsfond var budsjettert med 20,7 mill. kroner og er regnskapsført med 21,6 mill. kroner. Det vises til note nr. 11 som spesifiserer fordeling mellom regnskapskjema 1A og 1B.

Overføring til investeringsregnskapet er ført i tråd med budsjettert beløp på 1,5 mill. kroner.

Investeringsregnskapet

Sel har i 2017 gjennomført investeringer med ca. 86,9 mill. kroner. Investeringene er i hovedsak finansiert ved bruk av kompensasjon, inntekter fra salg av anleggsmidler, kompensasjon fra merverdiavgift og lån. Det er avsatt 0,4 mill. kroner til kapitalfondet. Dette er inntekter fra salg av aksjer i Gudbrandsdal lufthavn AS.

Kommunal- og regionaldepartementet ga i 2011 ut en ny veileder for investeringer. Sel har lagt denne og vedtatt økonomireglement til grunn i regnskapsføring av investeringsprosjekt. Det er avvik mht. veilederen når det gjelder budsjettering i 2017. Veilederen viser til at prosjektene skal budsjettjusteres ned til realistisk nivå dersom det er forsinket framdrift. Kravet om budsjettjustering har ikke latt seg løse av tekniske årsaker i økonomisystemet. Økonomisjefen er klar over at dette avviker fra kravet om budsjettjustering, men har vektlagt at det har gitt større kontroll å ikke utføre denne handlingen. Det jobbes med å finne løsning systemteknisk for å ivareta oversikt over totalbevilgningen over år, og det forventes at dette skal være i orden i 2018.

På grunn av reglene rundt finansiering og rekkefølge, er ikke disposisjonsfondet brukt som finansieringskilde. Det blir foreslått å bruke midlene til å finansiere overførte investeringer fra 2017 til 2018.

Bevilgningen til prosjekt er årsavhengig og skal vedtas av kommunestyret. Det er likevel slik at prosjekt ikke nødvendigvis følger regnskapsåret, og av den grunn skal gjenstående

bevilgning til prosjekt som ikke er slutfør re-budsjetteres. Dette skal fremmes i egen sak for politisk behandling i nytt regnskapsår.

Budsjettavvik investeringer

Det blir vist til note nr. 16 som viser totalbevilgning og regnskap for det enkelte prosjekt, samt kommentarer knyttet til noen prosjekt. Av totalt 35 prosjekt, er det seks prosjekt som pr. 31.12.17 har vesentlig budsjettavvik. Fem av prosjektene har mindreforbruk og ett har merforbruk.

K100 Kirkelig fellestråd

Prosjektet har pr. 31.12 et mindreforbruk/ gjenstående bevilgning med kr. 3,3 mill. Oppstart av arbeidet avventer regulering av området.

K300 Boligtiltak særskilte grupper

Prosjektet har pr. 31.12 et mindreforbruk/ gjenstående bevilgning med kr. 2,5 mill. Årsaken til at prosjektet ikke har fremdrift er blant annet arbeidet med boligsosial plan, der ulike boligbehov blir vurdert.

K384 Nybygg funksjonshemmede

Prosjektet har pr. 31.12 et mindreforbruk/ gjenstående bevilgning med kr. 47,4 mill. Prosjektet er forskjøvet i tid på grunn av oppstarten av Otta Brygge P-hus, som utgjør fundamentet for det kommunale bygget. Anbudsprosessen var ferdigstilt i mai 2017 og avtalen ble inngått i august. Første fase etter inngått avtale gikk med til detaljprosjektering frem til november. Levering på byggeplass startet først i januar 2018.

K623 Hovedplan vann/avløp

Prosjektet har pr. 31.12 et mindreforbruk/ gjenstående med kr. 10,5 mill. Ubrukte midler til prosjektet er kontraktsfestet til høydebasseng Mysusetter og arbeidet med Johan Nygårdsgt. Det er forsinka oppstart knyttet til dette, men arbeidet fortsetter i årene framover, jf. også økonomiplan for 2018-2021.

K709 Faste eiendommer og riving Loftsgård

Prosjektet har pr. 31.12 et mindreforbruk/ gjenstående med kr. 2,4 mill. Prosjektet sees i sammenheng med K300. Riving av Loftsgård er ikke utført i påvente av søknadsprosess rundt riving.

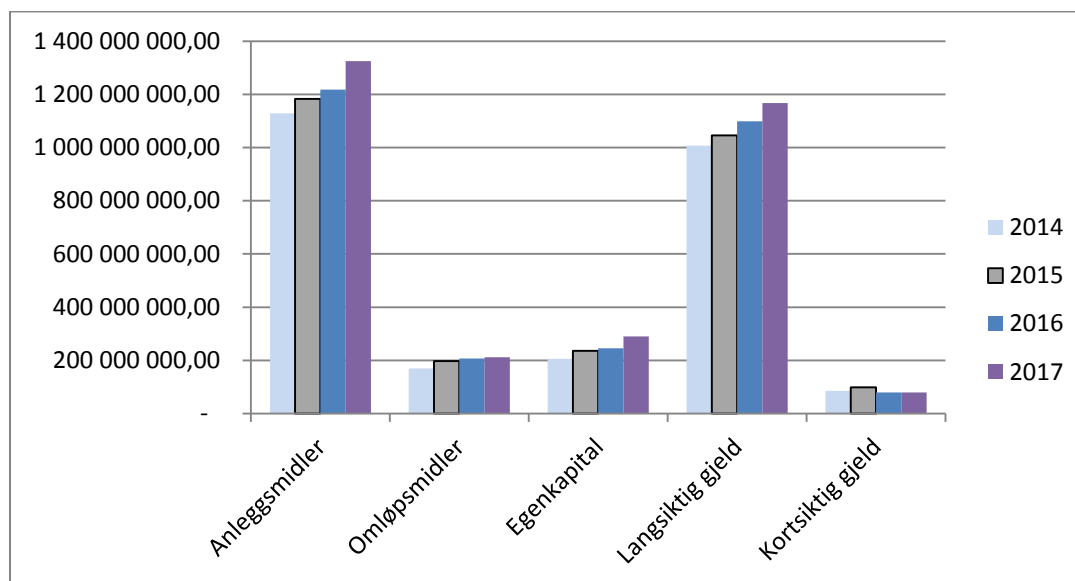
K657 Regionsenterprosjekt

Prosjektet har pr. 31.12 et brutto merforbruk med kr. 3,6 mill. Hovedårsaken til overskridelser er knyttet til bygging av elvepromenaden. Denne ble ferdigstilt sent på høsten i 2017, og sluttregnskap forelå ikke pr. 2 tertial. Årsaken til kostnadsøkningen er økt omfang

av sikringsrekkverk, endring i profil for å imøtekomme tilliggende naboer. Det blir vist til ytterligere informasjon i regnskapsnote nr. 16.

Balansen

Balansen viser forholdet mellom kommunens bokførte eiendeler på den ene siden og summen av gjeld og egenkapital på den andre siden. Balansen gir bl.a. grunnlag for å vurdere utviklingen i kommunens likvide stilling og finansielle balanse.



Eiendeler

Sum eiendeler økte med 112,9 mill. kroner fra 2016 til 2017.

Pensjonsmidlene økte med 43,1 mill. kroner, aksjer/andeler økte med 1,3 mill. kroner, utlån ble redusert med 0,3 mill. kroner, kortsiktige fordringer økte med 25,5 mill. kroner, likvide midler kasse/bank ble redusert med 19,2 mill. kroner og premieavvik er redusert med 0,9 mill. kroner Kommunen har hatt en jevn økning i investeringer i anlegg, maskiner og utstyr og netto økning i anleggsmidler utgjør 63,3 mill. mill. kroner når avskrivningene er hensyntatt.

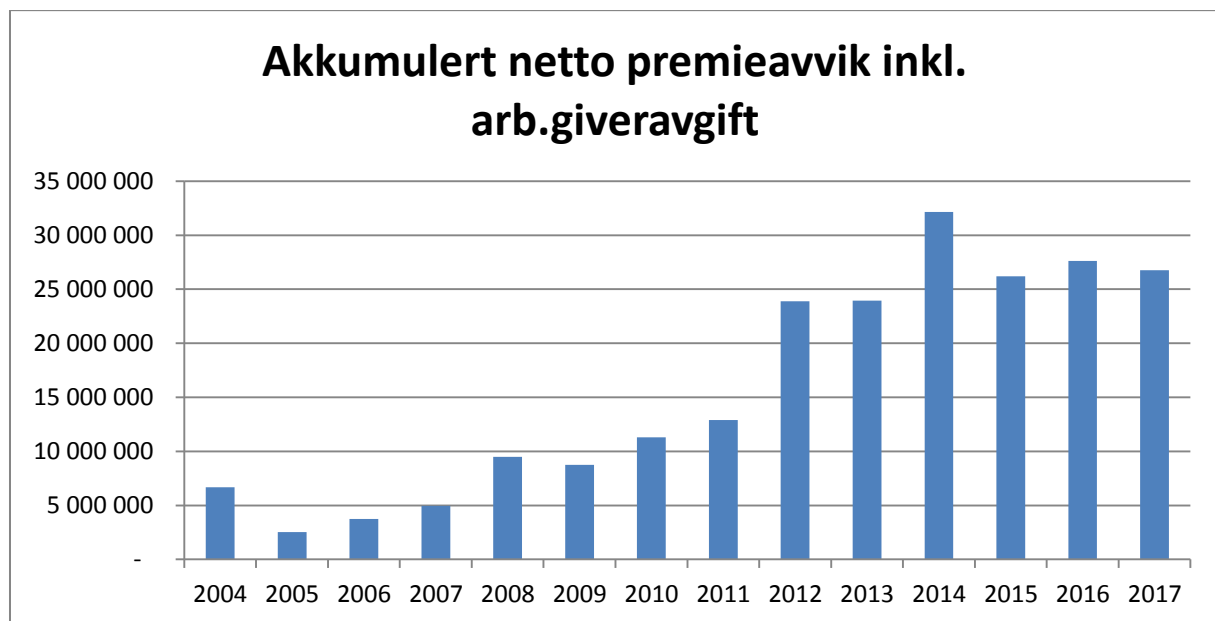
Egenkapital

Sum egenkapital økte med 44,3 mill. kroner fra 2016 til 2017.

Av økningen utgjør egenkapitalens fondsdel 7,5 mill. kroner og kapitalkonto 36,8 mill.

Premieavvik

Prinsippet rundt premieavvik er at kommunen skal bokføre en beregnet pensjonskostnad i stedet for årets betalte pensjonspremie. Dette er et spesielt unntak fra kommunenes generelle regnskapsprinsipper. Premieavviket er forskjellen på hvert års betalte premie og beregnet kostnad. Sel har et bokført akkumulert netto premieavvik på 26,7 mill. inkl. arbeidsgiveravgift. Det vises til note nr. 3 vedrørende reglene om tilbakeføring av inntekten.



Gjeld

Langsiktig gjeld økte med 67,8 mill. kroner fra 2016 til 2017. Lånegjelda økte med 34,7 mill. kroner og pensjonsforpliktelsen økte med 33,1 mill. Ved utgangen av året har kommunen 732,9 mill. kroner i pensjonsforpliktelser. Kortsiktig gjeld økte med 0,8 mill. kroner.

Arbeidskapital og likviditet

	2017	2016	2015
Omløpsmidler	212 222	206 768	197 260
Kortsiktig gjeld	79 933	79 162	99 179
Arbeidskapital	132 290	127 606	98 081
Ubrukte lånemidler	-12 534	-15 315	-8 898
Bundne fond	-41 015	-38 186	-34 063
Ubundne investeringsfond	-4 414	-4 057	-4 065
Arbeidskapitalens driftsdel	74 326	70 047	51 055
Korrigeringer:			
Netto premieavvik inkl. arbeidsgiveravg.	-26 748	-27 634	-26 202
Arbeidskapitalens driftsdel korrigert	47 578	42 413	24 853

Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet, - omløpsmidler som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål.

I arbeidskapitalens driftsdel inngår 26,7 mill. i premieavvik pensjoner. Beløpet er inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er balanseføringer som ikke er likvide midler, men som skal føres tilbake over flere år. Arbeidskapitalens driftsdel korrigert er positiv med 47,6 mill. kroner, dvs. en bedring med 5,2 mill. kroner fra 2016 til 2017. Det er viktig at kommunen ikke benytter inntekten av premieavvik til tjenesteproduksjon, men at dette i sin helhet blir avsatt til disposisjonsfond. Kommunestyret fattet prinsippvedtak om dette i økonomiplanen for 2014-2017.

Likviditetsgradene 1 og 2 benyttes ofte som indikatorer på virksomhetens likviditet. Formålet med en likviditetsanalyse er å vurdere evnen til å gjøre opp sine kortsiktige forpliktelser.

Minst likvide omløpsmidler

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og bør være større enn 2, dvs. at minst halvparten av omløpsmidlene skal være finansiert med langsiktig kapital. Sel sin likviditetsgrad 1 pr. 31.12.17 er **2,2** som er over anbefalt grense. Det er gjort fradrag for premieavvik og ubrukte lånemidler.

Mest likvide omløpsmidler

Likviditetsgrad 2 som viser forholdet mellom mest likvide omløpsmidler (kasse, bank) og kortsiktig gjeld bør være større enn 1, dvs. at den kortsiktige gjelden i sin helhet bør være finansiert med midler som raskt (0-3 mnd.) kan gjøres likvide. Kommunens likviditetsgrad 2 er på **1,3** som er over anbefalt grense.

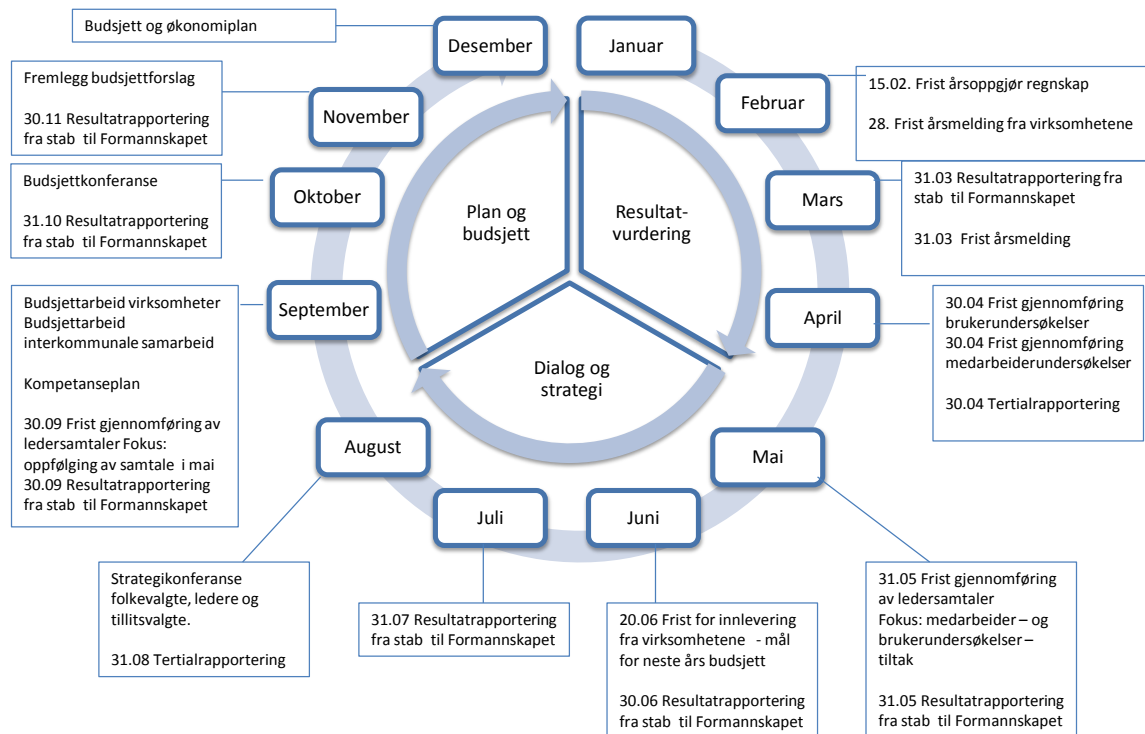
Internkontroll

Risikovurdering og formalisering

Sel kommune bruker kvalitetssystemet «Kvalitetslosen» med den hensikt å styrke internkontrollen. Systemet er fortløpende under utvikling med regelverk og prosedyrebeskrivelser. Når det oppstår uønskede hendelser, skal det meldes avvik i systemet og på bakgrunn av en risiko- og sårbarhetsanalyse vektet alvorlighetsgraden av den som melder.

I 2014 ble det vedtatt overordnet årshjul for styringssystem over administrativ og politisk rapportering.

Årshjul Sel kommune



Kontrollaktiviteter

Økonomisk rapportering til Kommunestyret er utført i henhold til årshjulet.

Interkommunalt samarbeid

I årsberetningen til den kommunen hvor et interkommunalt samarbeid har sitt hovedkontor skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme samarbeidets stilling og resultatet av virksomheten, og som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold som er av vesentlig betydning for samarbeidet. Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon (NGK) og Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal har hovedkontor i Sel og er bedt om å komme med innspill til årsberetningen.

«Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon hadde fire ansatte ved inngangen til 2017. I 2017 sluttet revisjonssjefen og en revisor samt at en revisor var sykemeldt det meste av året. Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon inngikk i 2017 et samarbeid med Innlandet Revisjon IKS for ledelse av selskapet og utføring av revisjonstjenester. Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon slår seg sammen med Innlandet Revisjon IKS fra 01.01.2018.»

Likestilling

Kommunen har som arbeidsgiver en redegjøringsplikt over den faktiske tilstanden når det gjelder likestillingen i virksomheten. I henhold til likestillingsloven § 1a, første og tredje ledd, plikter alle kommuner å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor virksomheten. Kvinner og menn skal gis like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling. I det utvidede likestillingsperspektivet, jobber Sel kommune kontinuerlig for at alle personer som er eller blir ansatt skal ha like arbeidsvilkår og ikke forskjellsbehandles på bakgrunn av funksjonsevne, kjønn, religion, legning eller etnisk tilhørighet.

Sel kommune har en kvinneandel som kjennetegner kommunesektoren generelt.

Antall faste årsverk i 2017 var 492,5 fordelt på 644 ansatte. Dette er en økning i faste årsverk på 1,5 i forhold til 2016. Av de faste årsverkene, er andelen kvinner 80,82 % og menn 19,18 % (ingen endring i forhold til 2016).

Gjennomsnittlig årslønn for kvinner i Sel kommune var i 2017 kroner 448.405 (kr. 437.623 i 2016). Tilsvarende for menn var kroner 485.917 (kr. 449.954 i 2016). Differansen i årslønn mellom kvinner og menn utgjorde kroner 37.512 (kr. 12.331 i 2016). ¹Differansen ble jevnt redusert i perioden 2014-2016, men har økt siste år.

¹ Årsak til økning lønnsforskjell menn/kvinner 2017: Overlegestilling NGLMS ble fordelt på tre menn i delstillinger. Beregningsgrunnlaget tar utgangspunkt i årslønn i hel stilling, ikke stillingsstørrelse. Da andelen menn ansatt i kommunen utgjør under 20 %, får enkelttall store utslag.

Sel kommune har hatt totalt 25 ledere i tonivåmodellen i 2017. Dette fordeler seg på 1 rådmann, 3 kommunalsjefer og 21 virksomhetsledere². Av disse er 16 kvinner (64 %) og 9 menn (36 %). Dette er uendret fra 2016.

Heltidskultur

Heltidskultur har også i 2017 vært ett av satsingsområdene gjennom året, blant annet gjennom etablering av ressurs-/vikarpool innen pleie- og omsorgssektoren.

I løpet av 2017 ble vikarpoolen fullt bemannet i henhold til målsetningen ved etablering i 2016 (2 sykepleiere, 1 vernepleier og 1 helsefagarbeider). Det var ikke interne søkere med fortrinnsrett som deltidsansatte, på de utlyste stillingene.

Gjennom den sentrale Hovedtariffrevisjonen pr 1.5.16, ble det hjemlet at kommunene skulle utarbeide retningslinjer for heltidskultur. I 2017 er det nedsatt partssammensatt arbeidsgruppe som har startet opp arbeidet. Dette inkluderer også endringer av arbeidstidsordninger og innføring av årsturnus. Arbeidet vil bli slutført i løpet av 2018, og kobles mot planarbeidet knyttet til overordnet arbeidsgiverpolitikk og deltagelse i prosjektet «Attraktive arbeidsgivere» i regi av KS.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i faste årsverk 2017, var 77,68 % (2016: 76 %)

Andel fast ansatte som jobbet heltid i 2017 var 294 ansatte. Dette utgjør 45,65 % (2016: 43,89 %)

Likebehandling

Sel kommune er medlem i organisasjonen «Rasismefri Sone». Det forplikter kommunen til å delta i et organisert arbeid for å motvirke rasisme. Sel kommune har vært en aktiv MOT kommune gjennom mange år, og dette viktige arbeidet er med på å sikre et kontinuerlig fokus på likebehandling, etiske standarder og mot diskriminering.

Sykefravær

Det samlede sykefraværet i 2017 var 7,2 %. Dette er en økning i forhold til 2016 der samlet sykefravær var 6,8 %. I tillegg til oppfølging av langtidssykemeldte, har implementering av de nye rutinene for sykefraværsoppfølging som ble vedtatt i 2017, vært prioritert. Det har vært arbeidet systematisk med leder- og personalforankring innen pleie og omsorg.

Rapporteringen i årsberetningen innbefatter både egenmeldt og legemeldt sykefravær. Sel kommune er en aktiv IA-bedrift (inkluderende arbeidsliv).

² Virksomhetslederstilling plan og teknisk har stått vakant i 2017

Etiske retningslinjer

I enhver organisasjon møtes etiske utfordringer både i møte med personlige holdninger og ferdigheter, ulike valgsituasjoner, organisasjonskultur og innen ledelse. Kommunens ledelse er kontinuerlig opptatt av å arbeide for gode etiske standarder og systemer som hindrer misligheter i alle ledd i kommuneorganisasjonen. Etiske retningslinjer, rutiner og prosedyrer som skal sikre god etisk standard og framferd er nedfelt i kommunens kvalitetssystem, og vil bli gjenstand for gjennomgang i forbindelse med revidering av overordnet arbeidsgiverpolitikk i 2018.

HMS

Sel kommune arbeider aktivt med helse, miljø og sikkerhet. Med forankring i Arbeidsmiljølovens bestemmelser, har kommunen Arbeidsmiljøutvalg (AMU) som består av like mange representanter fra arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden. I tillegg deltar bedriftshelsetjenesten i utvalget.

Vernetjenesten er en viktig ressurs i arbeidsmiljøsammenheng, og det er gode samarbeidsrelasjoner mellom vernetjenesten og arbeidsgiver. Ny personalhåndbok for Sel kommune ble vedtatt i 2017. Denne omfatter også årshjul og rutiner for systematisk HMS-arbeid i henhold til internkontrollforskriften.

Fra 1.1.2017 ble det innført nye regler om håndtering og forebygging av vold og trusler på arbeidsplassen. Den nye bestemmelsen ble spesielt vektlagt ved gjennomføring av vernerundene i 2017. I tillegg gjennomførte Arbeidstilsynet tilsyn innenfor tre virksomhetsområder i helse/omsorg høsten 2017. Kartlegging og tilsyn er fulgt opp med erfaringsdeling og læring på tvers av virksomhetsområdene i lederforum. Dette for å sikre rutiner og etterlevelse i tråd med ny lovgivning.

Fra 1.7.2017 kom det nye regler om varsling i arbeidsmiljøloven. På den bakgrunn vedtok AMU i sak 7/17 rutiner for saksbehandling av søknader, klager og varsler knyttet til arbeidsmiljøet.

Universell utforming

Universell utforming handler om bevissthet og omtanke i planleggingen i ulike skalaer og ut i fra ulike brukerperspektiv. Målsettingen er å utforme steder og rom som sørger for å fungere for så mange mennesker som mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

Tilgjengelighet og tilrettelegging for alle brukergrupper innarbeides og ligger til grunn for de tjenester Sel kommune yter og har ansvaret for.

Sel kommune har fokus på å ivareta universell utforming i alle ledd når vi planlegger og ved utforming av bygg, uteområder og informasjonskanaler, for å sikre god kvalitet for alle mennesker uavhengig av funksjonsevne.